

Aanvraag Omgevingsvergunning voor een wateractiviteit

Inhoudsopgave

Deel I	Aanleg of wijziging natuurvriendelijke oever Tochtsloot	4
Deel II	Verantwoording	5
Deel III	Bijlagen	10

Leeswijzer

De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit bestaat uit drie delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van de aanvraag en in deel III zijn de van belang zijnde achtergrond documenten, opgenomen als bijlage.

DEEL I AANLEG OF WIJZIGING VAN NVO Tochtsloot

1. Aanleiding en doel

Huidige situatie:

De Tochtsloot is in de legger van het waterschap aangeduid als een A-watgang. De watgang wordt niet gestuwd en is afhankelijk van het peil in de Maas. Dit is een open verbinding die alleen sluit bij hoog water op de Maas. Door de invloed van de Maas kan de Tochtsloot kan twee kanten opstromen, namelijk richting de Maas (1) en richting het zuidoosten (2).

De Tochtsloot wordt getypeerd als een Moerasbeek (R20).

Knelpunt / opgave:

Wat:

Op delen van de Tochtsloot heeft Waterschap Aa en Maas de opgave om een natuurvriendelijke oever (NVO) te realiseren. Het voornemen is om de Tochtsloot natuurlijker in te richten. Dit gebeurt op hoofdlijnen door het talud en de direct aanliggende oever van de beek natuurlijk in te richten.

Waarom:

Het voornemen om dit traject natuurlijker in te richten komt voort uit de KRW-doelstelling. De Tochtsloot voldoet op dit moment niet aan de eisen die voortkomen uit KRW-doelstellingen en sluit niet aan op de hiervoor van toepassing zijnde streefbeelden.

2. Ligging en begrenzing plangebied

Het projectgebied ligt in de gemeente Land van Cuijk, ten noorden van het dorp Gassel. Het traject van de Tochtsloot dat omgevormd wordt naar een NVO loopt van de waterkering Wiel tot aan de rivierdijk. Hieronder is het deel dat met dit plan wordt gerealiseerd weergegeven, hierbij is een onderverdeling gemaakt in 4 onderdelen.

Bijgevoegd (bijlage 1) is een kaart opgenomen waaruit de kadastrale nummers en het waterstaatwerk is weergegeven,

DEEL II VERANTWOORDING

3. Ontwerpproces

Algemene beschrijving ontwerpproces:

Gedurende deze periode is in drie ontwerpstappen (SO, VO en DO) toegewerkt tot een definitief ontwerp. In dit ontwerpproces zijn de expertise velden ecologie, hydrologie en beheer & onderhoud binnen waterschap Aa en Maas intensief betrokken:

- Betrokken specialisten hebben voorafgaande aan het ontwerpproces documentatie aangeleverd waarin randvoorwaarden en uitgangspunten zijn vastgelegd.
- Deze randvoorwaarden zijn verwerkt tot een ontwerpnotitie. Aan het begin van het ontwerpproces is de inhoud van de ontwerpnotitie met alle met de specialisten uit de genoemde expertise velden besproken.

- De ontwerpnotitie vertaald in drie ontwerpversies. Na oplevering van elke versie hebben alle specialisten (in het geval van expertiseveld B&O het gehele beheerteam) de ontwerpen beoordeeld.
- Naast beoordelen van de verschillende ontwerpversies hebben de specialisten ook actief meegedacht, meegewerkt, mee-ontworpen en hiermee bijgedragen aan de totstandkoming van het definitief ontwerp.

Via dit intensieve en zorgvuldige ontwerpproces zijn alle expertises (inclusief externe partijen) nauw betrokken bij het ontwerp en zijn de ecologische, hydrologische en B&O adviezen meegewogen in de ontwerpkeuzes.

Onderbouwing specifieke ontwerpkeuzes

In het ontwerpproces zijn de ontwerpuitgangspunten vanuit de verschillende expertisevelden voor betreffende opgave vertaald / uitgewerkt naar de specifieke projectlocatie. Daar waar de vertaalslag heeft geleid tot ontwerpkeuzes die, in bepaalde maten, afwijken van de generieke uitgangspunten dan zijn deze hieronder nader onderbouwd:

Expertise B&O: onderhoudsstrategie gecontroleerd nietsdoen

Ter plaatse van deeltraject 1: bij het begroeide deel aan de noordkant tot aan de rivierdijk is geen ruimte voor een oeververflauwing. Hierom is de ontwerpkeuze gemaakt om de aanwezige beplanting verder te laten ontwikkelen zodat dit deeltraject beschaduwd wordt. Dit vraagt om een onderhoudsstrategie bestaande uit gecontroleerd nietsdoen. Met beschaduwing wordt invulling gegeven aan de ecologische opgave.

Expertise B&O: verzwaring onderhoud

Ter plaatse van deeltraject 2: ten noorden van “Overlaat” wordt de onderhoudsaanpak gewijzigd. Het maaisel wordt afgevoerd in verband met de beperkte breedte voor het onderhoudspad en het versralen van de vegetatie. Het doel van het versralen is het verbeteren van de balans tussen de voedingsstoffen die er in de bodem zitten. De oorspronkelijke meer bloeirijke vegetatie krijgt een kans om zich te ontwikkelen.

Expertise Hydrologie: profielverkleining

Ter plaatse van deeltraject 3/4: ten zuiden van “Overlaat” is geen ruimte voor een oeververflauwing. Dit komt omdat aanliggende grond van derden is en omdat op grond die (eventueel) voor deze opgave beschikbaar is een bestaande heg staat (Maasheggebied). Hierom is de ontwerpkeuze gemaakt om in het profiel een verkleining te bewerkstelligen via het realiseren van een smalle plasdraszone aan de westzijde in het profiel van de waterloop. Middels een smalle plasdraszone wordt invulling gegeven aan de ecologische opgave. Hydrologisch berekening toont aan dat de voorgestelde keuze geen negatief effect heeft op de drooglegging van het onderhoudspad.

4. Beschrijving van de waterstaatswerken (=gewenste situatie)

Nr.	Beschrijving van de activiteit	Functionele eisen	Vorm, afmeting, constructie (nieuwe situatie)	Kadastraal nummer	Verwijzing naar locatie op ontwerp-tekening	Verwijzing naar bijlage plankaart, dwarsprofiel, sfeerbeeld	Verwijzing naar paragraaf met nadere toelichting
	Traject Tochtsloot	Watergang:106009					
1	Aanbrengen nieuwe duiker	Verbinding tussen beide zijden van de waterloop aanbrengen t.b.v. oversteek mogelijkheid voor beheer en onderhoud	Duiker beton 2,00x1,25m (bxh inwendig), lengte 10m (inclusief uitstroombak)	GVE00L644	DO Tochtsloot 1	Detailtekening	
2	Aanleggen NVO – Onderwaterberm verwerken in huidige profiel waterloop	t.b.v. natuur en waterkwaliteit	In de waterloop aan de westzijde een onderwaterberm aanleggen van grond	MIL00R129	DO Tochtsloot 2	DP0510	
3	Aanleggen NVO – flauwe oever aanleggen	t.b.v. natuur en waterkwaliteit	Blokken flauw talud tussen de 1:8 en 1:10 aan westzijde waterloop, afgewisseld met blokken van 1:3.	GVE00L1531 GVE00L1530 GVE00L786	DO Tochtsloot 1	DP0570, DP0579	
4	Aanbrengen moeraszone	t.b.v. natuur en waterkwaliteit	Afgraven grond op twee “tredes”, met flauwe taluds van 1:6.		DO Tochtsloot 1	DP0565.	
5	Aanbrengen dood hout in de waterloop	t.b.v. natuur en waterkwaliteit	Op meerdere locaties aanbrengen van dood hout pakketten.	GVE00L644	DO Tochtsloot 1	Detailtekening – dood hout bovenaanzicht en dood hout moeras	

6	Onderhoudspad ophogen	Beter begaanbaar maken van onderhoudspad voor onderhoudswerkzaamheden	Ophogen van het onderhoudspad aan de oostzijde van de waterloop met 50cm.	GVE00L1648, GVE00L1651	DO Tochtsloot 1	DP0565, DP0570, DP0560	
7	Aanbrengen onderhoudspoort	Afsluiting percelen	Type onderhoudspoort wordt nog uitgewerkt in besteksfase	Erfgrens GVE00L786 Erfgrens GVE00L1531	DO Tochtsloot 1		
8	Aanbrengen boomstam brug over de waterloop	t.b.v. dassenpassage	Nog uit te werken in besteksfase	GVE00L644			
9	Aanbrengen beplanting langs gehele waterloop	Bepanting t.b.v. natuur	Zie DO (met de beplantingsvakken) en beplantingslijst voor detailinvulling	Langs gehele waterloop	DO Tochtsloot 1 en 2	Bepantingslijst	

5. Effecten van het plan

Positieve effecten:

Ecologie:

- De nieuw aan te brengen beplanting is rekening gehouden met aanplant aansluitend op de eisen die de sleedoornpage stelt. Het omliggende gebied is een zeldzaam brongebied binnen de provincie Noord-Brabant voor de sleedoornpage.
- De te realiseren natuurvriendelijke oever creëert een grotere oppervlakte met een plasdraszone. Deze zone vormt een belangrijke habitat voor veel planten- en diersoorten.
- Waterkwaliteit wordt verbeterd.
 - Op meer plekken valt door beplanting schaduw op de beek. Hierdoor stijgt de watertemperatuur minder snel, dit komt ten goede van de waterkwaliteit.
 - Door de inrichting met o.a. flauwe taluds en doodhout objecten ontstaat er meer stroomvariatie in de beek, dit komt ten goede van de waterkwaliteit.

Hydrologie:

- Verdroging neemt af. De afvoercapaciteit van de Tochtsloot is op dit moment overgedimensioneerd. De inrichting van een natuurvriendelijke oever verkleint het profiel op een deeltraject van de Tochtsloot. Dit verkleint de afvoercapaciteit ter plekke en leidt tot minder (snelle) verdroging in droge tijden.

Beheer en onderhoud:

- Met het plan wordt een gedeelte van het onderhoudspad verhoogd. Dit verhoogt de draagkracht van het pad waardoor minder diepen sporten gereden worden en de kans op vastrijden verkleint. Dit en vastrijden maakt het uitvoeren van het onderhoud eenvoudiger.
- Door de ecologisch inrichting ontstaat er een beter evenwichtiger systeem in de beek. Dit draagt eraan bij dat het systeem zichzelf makkelijker in standhoudt waardoor ingrijpen (lees beheren) minder frequent nodig is. Met name schaduw op de beek leidt tot minder onderhoud. Een evenwichtiger systeem verkleint ook de kans op de ontwikkeling van invasieve exoten.

Negatieve effecten:

Financiële en tijdsconsequenties voor beheer en onderhoud:

- Het beheren van een natuurvriendelijke oever vraagt om ecologisch beheer, dit betreft o.a. het afvoeren van maaisel. Ook komen er meer te onderhouden objecten o.a. beplanting langs de beek. In sommige gevallen vraagt het beheer ook om ander, niet het gangbaar, onderhoudsmaterieel. Het beheren van waterlopen met een natuurvriendelijke oever leidt tot hogere onderhoudskosten.

6. Legger, beheer en onderhoud

6.1 Legger

De maatregelen van dit project hebben ten dele een aanpassing van de Legger als gevolg. Met uitvoering van dit project wordt op trajectdeel 2, trajectdeel 3 en trajectdeel 4 het profiel van de Tochtsloot gewijzigd voor de realisatie van een natuurvriendelijke oever.

Ter plekke van trajectdeel 2 leidt de natuurvriendelijke oever tot een verbreding van het profiel. De insteek van de waterloop schuift daarmee op verder landinwaarts. Deze inrichting heeft invloed op de beschermingszone van de waterloop, deze schuift op landinwaarts.

Ter plekke van trajectdeel 3 en trajectdeel 4 leidt de natuurvriendelijke oever tot een verkleining van het profiel. De natuurvriendelijke oever wordt namelijk in het huidige profiel gerealiseerd.

6.2 Beheer en onderhoud

Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de waterstaatswerken en leggerwatergang. De voorziene inrichting heeft geen gevolgen ten aanzien van deze verantwoordelijkheid, het waterschap blijft verantwoordelijk voor het onderhoud van de waterloop.

De, door het waterschap, te onderhouden onderdelen van de voorziene inrichting vraagt om:

- Verzwaring onderhoud: om ecologische doelstelling te realiseren wordt het maaisel afgevoerd. Hiervoor is ander onderhoudsmaterieel nodig.
- Op termijn minder onderhoud: door een ecologisch evenwichtiger systeem kan het zichzelf makkelijker in standhouden en is beheer op termijn minder frequent nodig. De eerste jaren zal onderhoud plaatsvinden met een gangbare frequentie.

Een deel van de voorziene natuurvriendelijke oever, de westzijde van deeltraject 2, wordt gerealiseerd op eigendom van Brabants Landschap. Brabants Landschap is verantwoordelijk voor het onderhoud van deze natuurvriendelijke oever. De, door Brabants Landschap, te onderhouden onderdelen van de voorziene inrichting vraagt om een aangepaste wijze van beheer en onderhoud.

7. Samenwerking en participatie

Bij de totstandkoming van dit plan zijn verschillende partijen betrokken geweest. Enkele partijen zoals de Dassenwerkgroep, lokale IVN, gemeente Land van Cuijk en Brabants Landschap zijn middels klankbordgroep bijeenkomsten betrokken. Ook zijn omwonenden uit de streek met aangrenzende percelen geïnformeerd.

Brabants Landschap verleent medewerking aan het plan van het waterschap door een deel van haar grond beschikbaar te stellen voor de voorziene inrichting. Brabants Landschap zal het onderhoud op haar grondeigendom uitvoeren. Afspraken hierover worden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst.

DEEL IV BIJLAGEN

- Bijlage 1: Kaart met kadastrale nummers
- Bijlage 2: Tekeningen definitief ontwerp

Bijlage 1: kaart met kadastrale nummers

